

ເພື່ອຮັບປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພຊະນາການໃຫ້ແກ່ຊາວ
ກະສິກອນໃນເຂດບ້ານເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການກະສິກຳເພື່ອໂພຊະນາການ

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າການສະກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ
ສູນຄົ້ນຄວ້າການປະມົງ
ໂຄງການກະສິກຳເພື່ອໂພຊະນາການ ໄລຍະ 2

ການລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດປີກ (ເປັດ-ໄກ່)

ບ້ານໂພນໄຊ ເມືອງໄຊເສດຖາ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ສ ປປ ລາວ.
Phonexay village, Saysettha district, Vientiane Capital,
Lao PDR.
ໂທ: +856 20 416 556
Fax: +856 20 416 556
E-mail : ssfsn.project@gmail.com
ເວັບໄຊ້: www.afn.gov.la

ເອກະສານອ້າງອີງ

ກົມຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. 2013. ຄວາມຮູ້
ພື້ນຖານກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ໜ່ວຍງານປະມົງ 2010, ຄູ່ມືເຕັກນິກການອະນຸບານ ແລະ ການ ລ້ຽງປາ
ຂັ້ນ ພື້ນຖານ. ໂຄງການເຂດລຸ່ມເຂື່ອນ ແລະ ເຮືອນຈັກ, ພະແນກ
ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ບໍລິສັດໄຟຟ້ານໍ້າເທີນ 2 ຈໍາກັດ.

FAO, 2001. Backyard integrated pig-fish culture
in the Philippines: Integrated agriculture-
aquaculture.

9. ຂໍ້ແນະນຳໃນການນຳໄປຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງ

ປະຕິບັດອອກສູ່ວົງກ້ວາງ

- ເຕັກນິກການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ ແມ່ນເຕັກນິກໜຶ່ງສາມາດສົ່ງເສີມໄດ້ໃນພື້ນທີ່ບ້ານເປົ້າໝາຍຂອງ ໂຄງການ.
- ພະນັກງານສົ່ງເສີມຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ສູນບໍລິການ

ການເກັບກູ້ປາຈາກການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດປີກ

ເຕັກນິກຄວນສ້າງຕົວແບບເຕັກນິກດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນສູນບໍລິການເຕັກນິກ ແລະ ຄອບຄົວຕົວແບບ

ຂໍ້ແນະນຳ

ປຶ້ມຄູ່ມືນີ້ແມ່ນເຈດຕະນາເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືງ່າຍຂຶ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ນຳສະເໜີຈຸດປະສົງຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນຂອງການນຳໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມືກ່ຽວກັບການປັບຕົວທາງດ້ານເຕັກນິກ ການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດປີກ (ເປັດ ແລະ ໄກ) ຢູ່ໃນບ້ານເປົ້າໝາຍ ໂຄງການ ກະສິກຳ ເພື່ອໂພຊະນາການ ໄລຍະ 2. .

ປຶ້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງໃຫ້ແທດເໝາະໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງ ໂຄງການ ກະສິກຳເພື່ອ ໂພຊະນາການ ໄລຍະ 2 ໂດຍມີການຮ່ວມມືກັບນັກວິຊາການສະເພາະດ້ານ ແລະ ພະນັກງານປະສານຂອງ ໂຄງການ NAFRI ເພື່ອພັດທະນາມາເປັນເຄື່ອງມືໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ສາມາດຖ່າຍທອດໄປເຖິງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວກະສິກອນໃນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍໂຄງການ.

ຂຽນ ແລະ ຮຽບຮຽງໂດຍ:

ອຸໄລທຳ ລາຊະສີມມາ

ອອກແບບ ແລະ ຈັດໜ້າໂດຍ:

ອຸໄລທຳ ລາຊະສີມມາ, ອານິງ ວິໄລວັນ

ຜູ້ກວດແກ້:

ສຸລິວິງ ໄຊຍະວິງ, ບຸນສິງ ວົງວິຈິດ, ວົງວິໄລ ວົງຄຳຊາວ

ສາລະບານ

ໜ້າ

ຂໍ້ແນະນຳ	3
ສາລະບານ	4
ຄຳນຳ	5
1. ຄວາມສຽງຈາກສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາ ກາດຕໍ່ກັບການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດປີກ (ເປັດ-ໄກ)	6
2. ຜົນປະໂຫຍດທາງໂພຊະນາການ ຫລື ສ້າງລາຍຮັບ ເພື່ອເປັນເງື່ອນໄຂເຂົ້າເຖິງອາຫານ	7
3. ຄວາມສຳຄັນຂອງການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານ ຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດປີກ(ເປັດ-ໄກ)	8
4. ຜົນປະໂຫຍດທາງໂພຊະນາການ ຫລື ສ້າງລາຍຮັບ	9
5. ຂັ້ນຕອນການລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງລັດສັດປີກ (ເປັດ-ໄກ)	10
6. ການບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ	20
7. ຂໍ້ຄວນລະວັງ ແລະ ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່	21
8. ການຄິດໄລ່ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ລາຍຮັບ	22
9. ຂໍ້ແນະນຳໃນການນຳໄປຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອອກສູ່ວົງກ້ວາງ	24
ເອກະສານອ້າງອີງ	25

8.2 ການລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໄກໃນໜອງຂະໜາດ 20x40 ແມັດ (800ມ²)

ເນື້ອທີ່ໜອງ (ຕາແມັດ)		800						
ໄລຍະການເກັບກ່ຽວ (ເດືອນ)		6	ເຕັກນິກທົ່ວໄປ			ເຕັກນິກນຳສະເໜີ		
ຜົນການຜະລິດ								
ຈຳນວນຜົນຜະລິດຂາຍ								
		ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາກິບ	ມູນຄ່າກິບ	ຈຳນວນ	ລາຄາກິບ	ມູນຄ່າກິບ
ຜົນຜະລິດ	ການລ້ຽງປາ	ກິໂລ	300	18,000	5,400,000	400	18,000	7,200,000
ຜົນຜະລິດ/ລາຍຮັບ					5,400,000			9,000,000
1. ບັດໃຈການຜະລິດ					2,420,000			2,595,000
ແນວພັນປາ		ໂຕ	2,400	300	720,000	2,400	300	720,000
ການຊຸດໜອງ (20x40ແມັດ)		ແມັດ	1	500,000	500,000	1	500,000	500,000
ກະຊັງອະນຸບານ (2x3ແມັດ)		ດາງ	-	-	-	1	175,000	175,000
ຮຳ		ກິໂລ	300	2,000	600,000	300	2,000	600,000
ອາຫານສຳເລັດ		ເປົາ	4	150,000	600,000	4	150,000	600,000
2. ຄ່າແຮງງານ (1ຄົນ)					700,000			700,000
ແຮງງານ		ຊົ່ວໂມງ	100	7,000	700,000	100	7,000	700,000
ຕົ້ນທຶນລວມ					3,120,000			3,295,000
ກຳໄລ (ລາຍຮັບ-ຕົ້ນທຶນ)					2,280,000			3,905,000

8. ການຄິດໄລ່ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ລາຍຮັບ

ຄຳນຳ

8.1 ການລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງເປັດໃນໜອງຂະໜາດ

ເນື້ອທຶນອງ (ຕາແມັດ)		800							
ໄລຍະການເກັບກ່ຽວ (ເດືອນ)		6	ເຕັກນິກທົ່ວໄປ		ເຕັກນິກນຳສະເໜີ				
ຜົນການຜະລິດ									
ຈຳນວນຜົນຜະລິດຂາຍ									
		ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ	ມູນຄ່າ	ຈຳນວນ	ລາຄາ	ມູນຄ່າ	
				ກີບ	ກີບ		ກີບ	ກີບ	
ຜົນຜະລິດ	ການລ້ຽງປາ	ກິໂລ	300	18,000	5,400,000	400	18,000	7,200,000	
ຜົນຜະລິດ/ລາຍຮັບ					5,400,000			9,000,000	
1. ປັດໃຈການຜະລິດ					2,420,000			2,595,000	
ແນວພັນປາ		ໂຕ	2,400	300	720,000	2,400	300	720,000	
ການຂຸດໜອງ (20x40ແມັດ)		ແມັດ	1	500,000	500,000	1	500,000	500,000	
ກະຊິງອະນຸບານ (2x3ແມັດ)		ດາງ	-	-	-	1	175,000	175,000	
ຮຳ		ກິໂລ	300	2,000	600,000	300	2,000	600,000	
ອາຫານສຳເລັດ		ເປົາ	4	150,000	600,000	4	150,000	600,000	
2. ຄ່າແຮງງານ (1ຄົນ)					700,000			700,000	
ແຮງງານ		ຊົ່ວໂມງ	100	7,000	700,000	100	7,000	700,000	
ຕົ້ນທຶນລວມ					3,120,000			3,295,000	
ກຳໄລ (ລາຍຮັບ-ຕົ້ນທຶນ)					2,280,000			3,905,000	

ຊິ້ນປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ເປັນແຫຼ່ງທາດຊີ້ນທີ່ສຳຄັນ ຊາວກະສິກອນ ເອົາມາ ບໍລິໂພກເປັນປະຈຳວັນ, ການຫາປາໃນແຫຼ່ງນ້ຳທຳມະຊາດໃນປະຈຸບັນແມ່ນຫາ ໄດ້ໜ້ອຍ. ການລ້ຽງປາ ແມ່ນທາງເລືອກໜຶ່ງທີ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ມີການລ້ຽງກັນຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ ນອກນັ້ນຍັງເປັນການຮັບປະກັນດ້ານສະບຽງ ອາຫານ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ.

ເຕັກນິກການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູ ແມ່ນ ຮູບແບບໜຶ່ງຂອງການລ້ຽງປາ ແລະ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ດີໃນເຂດຊືນນະບົດ, ຮູບ ແບບດັ່ງກ່າວສາມາດຍົກຜົນຜະລິດຂອງການລ້ຽງປາໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນ ຕົ້ນທຶນການຜະລິດໂດຍສະເພາະແມ່ນດ້ານປາ.

ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ໄດ້ຜັດທະນາຂຶ້ນ ເພື່ອຕອບສະໜອງດ້ານວິຊາການໃຫ້ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ລ້ຽງປາ ເພື່ອສາມາດເອົານຳໃຊ້ໃນວຽກງານຕົວຈິງໃນ ເຂດພື້ນທີ່ຊືນນະບົດ.

ຜູ້ຂຽນໄດ້ສັງລວມ ແລະ ຄັດຈ້ອນເອົາຂໍ້ມູນດ້ານເຕັກນິກວິຊາການຈາກ ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງຂອງສູນຄົ້ນຄວ້າການປະມົງ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ, ຕຳລາຕ່າງໆຈາກບັນດາກົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະສົບການ ຕົວຈິງຈາກພາກສະໜາມທີ່ມີຄວາມສຳເລັດ.

ຄວາມສຽງຈາກສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຝ້າອາ ກາດຕໍ່ກັບການ ລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດປີກ (ເປັດ- ໄກ)

- ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ໃນການລ້ຽງຫຼຸດໜ້ອຍລົງເຊັ່ນວ່ານ້ຳຖ້ວມໜອງປາ ແລະ ຜືນທີ່ລ້ຽງປາເປັນຕົ້ນ.
- ໃນຊ່ວງເວລານ້ຳຖ້ວມແຮງຈະເຮັດໃຫ້ນ້ຳມີຄວາມຊຸ່ນຫຼາຍຊຶ່ງເປັນ ສາຍເຫດໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ປາຕາຍເນື່ອງຈາກຂາດອາກາດຫາຍໃຈ.
- ປະລິມານນ້ຳບໍ່ພຽງພໍຕໍ່ກັບການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ເນື່ອງຈາກ ຝົນຕົກບໍ່ຖືກຕາມລະດູການ ແລະ ມີປະລິມານນ້ຳໜ້ອຍກວ່າ ປີກກະຕິ.
- ຜືນທີ່ການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດນ້ຳມີຈຳກັດເນື່ອງຈາກຜືນທີ່ລ້ຽງໄກແຫຼ່ງ ນ້ຳທຳມະຊາດ, ບໍ່ຢູ່ໃນເຂດຊົນລະປະທານ ແລະ ບໍ່ມີໜອງເກັບນ້ຳ
- ເຮັດໃຫ້ປາເກີດພະຍາດລະບາດໄດ້ງ່າຍເນື່ອງຈາກສະພາບນ້ຳຖ້ວມ ເປັນເວລາຍາວນານ ແລະ ຍັງນຳເອົາພະຍາດມາຈາກບ່ອນອື່ນອີກ.
- ການກິນອາຫານຊອງສັດປີກຫລຸດລົງເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ອ່ອນແອ, ການ ຈະເລີນເຕີບໂຕຊ້າ, ພູມຕ້ານທານຂອງຮ່າງກາຍຕໍ່າ, ເກີດມີການ ລະບາດຂອງພະຍາດ.
- ພະຍາດຮ້າຍແຮງຂອງສັດປີກເກີດຂຶ້ນໃນທຸກໆປີ, ອັດຕາການຕາຍ

7. ຂໍ້ຄວນລະວັງ ແລະ ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່

ຂໍ້ຄວນລະວັງ:

- ການເລືອກສະຖານທີ່ຊຸດໜອງປາຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດບໍ່ໃຫ້ ເລືອກບ່ອນທີ່ເປັນຮ່ອມພູ ຫຼື ບ່ອນທີ່ມີນ້ຳຖ້ວມຫຼາຍ.
- ການປ່ອຍສັດລ້ຽງຮ່ວມກັບປາບໍ່ໃຫ້ປ່ອຍໃນອັດຕາສູງຫຼາຍເພາະ ຈະເຮັດໃຫ້ນ້ຳເນົາເສຍ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບກັບການລ້ຽງປາ.
- ຄວນເຮັດຕາມາງປ້ອງກັນສັດຕູປາຈາກສະພາບນ້ຳຖ້ວມເຊັ່ນ: ງູ, ກົບ ແລະ ປາທຳມະຊາດທີ່ເຂົ້າມາກິນປານ້ອຍ.

ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່:

- ການຊຸດໜອງປາຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ເຮັດ ຄັນ ຄູໜອງທີ່ມີຄວາມທົນທານຕໍ່ສະພາບນ້ຳຖ້ວມ.
- ການສ້າງຄອກສັດຕ້ອງເຮັດໃຫ້ແຂງແຮງດີເພື່ອປ້ອງກັນການເປ່ເພ ຈາກໄພຝືບັດທຳມະຊາດ.
- ຖ້າການລ້ຽງປາທີ່ມີຜົນກະທົບຈາກສະພາບທີ່ມີການປ່ຽນແປງດິນ ຝ້າອາກາດໃຫ້ປົກສາຫາລືກັບວິຊາການລ້ຽງປາຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນ ແຂວງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີປະສົບການໃນການລ້ຽງປາ.

6. ການປົວລະບົດຮັກສາ ແລະ ການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ

- ໃຫ້ອາຫານເປັນປະຈຳ ແລະ ສັງເກດການກິນອາຫານປາເປັນປົກກະຕິ, ຖ້າປາບໍ່ກິນອາຫານດີ ຫຼື ປາຂຶ້ນມາຫາຍໃຈໃນຕອນເຊົ້າ (6ໂມງເຊົ້າ)ໃຫ້ປ່ຽນນ້ຳອອກ 50 ເປີເຊັນ ແລ້ວເອົານ້ຳເຂົ້າໃໝ່ເພື່ອເພີ່ມອັອກຊີເຈນໃຫ້ແກ່ປາ.
- ຖ້າປາໃນໜອງມີຈຳນວນຫຼາຍຂຶ້ນໃຫ້ຈັບປາໂຕໃຫຍ່ຂຶ້ນມາກິນ ຫຼື ເອົາໄປຈຳໜ່າຍ, ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ປາລ້ຽງບໍ່ໃຫຍ່.

ການອະນາໄມຄົນຄູໜອງ

- ປາທີ່ລ້ຽງໄດ້ຂະໜາດຂອງຕະລາດ ຄວນເກັບກູ້ໃຫ້ໝົດແລ້ວວາງແຜນ ການລ້ຽງໃນຕໍ່ໄປ.

2. ການປັບຕົວຂອງການລ້ຽງປາໃນເງື່ອນໄຂສະພາບ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ການລ້ຽງປາໃນເງື່ອນໄຂຜື່ນທີ່ໜອງເຂດນ້ຳຖ້ວມບໍ່ຫຼາຍ ແລະ ນ້ຳຖ້ວມໃນເວລາສິ້ນຄວນປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

- ການເລືອກສະຖານທີ່ຂຸດໜອງໃນຜື່ນທີ່ລຸ່ມແຕ່ລະດັບນ້ຳຖ້ວມບໍ່ສູງຫຼາຍ.
- ການສ້າງຄັນຄູໜອງປາໃຫ້ມີຂະໜາດກ້ວາງ ແລະ ສູງກວ່າລະດັບນ້ຳຖ້ວມໃນໄລຍະຜ່ານມາ.
- ຄັນຄູໜອງປາຕ້ອງມີຕາມກັນອີກເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ປາອອກໃນກໍລະນີນ້ຳຖ້ວມສູງກວ່າຄັນຄູໜອງປາ.
- ຖ້າຜື່ນທີ່ລ້ຽງປາມີນ້ຳຖ້ວມເປັນເວລາ 3 ຫາ 4 ເດືອນແມ່ນໃຫ້ອະນຸບານລູກປາໃນກະຊັງກ່ອນ ຫຼັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງປ່ອຍປາລົງລ້ຽງໃນໜອງ
- ກະຊັງອະນຸບານລູກປາຕ້ອງເຮັດໃຫ້ແຂງແຮງດີ ແລະ ລອຍໄດ້ຕາມລະດັບນ້ຳຕະລອດເວລາ.
- ປັບປຸງລະບົບຄອກໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເຕັກນິກ, ມີຮາງອາຫານ ແລະ ຮາງນ້ຳທີ່ສະອາດ
- ສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດໃຫ້ໄກ່ລາດຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ເປັນລະບົບຕາມຫລັກການສັດຕະວະແຜດ.
- ມີການປັບປຸງພັນ ດ້ວຍການຄັດພັນທີ່ໃຫຍ່, ແຂງແຮງ, ຫິນທານ

3. ຄວາມສໍາຄັນຂອງການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານ ຮ່ວມ ກັບການລ້ຽງສັດປີກ (ເປັດ-ໄກ)

ການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດປີກ (ເປັດ-ໄກ) ແມ່ນຮູບແບບເຕັກນິກໜຶ່ງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດກັນແຜ່ໃນຫຼາຍປະເທດລາວ. ເຕັກນິກການລ້ຽງປາດັ່ງກ່າວສາມາດນໍາໃຊ້ຜືນທີ, ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ວັດຖຸ ດິບໃນທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າໃນການຜະລິດດ້ານການລ້ຽງປາໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ ສູງສຸດ. ຜົນຜະລິດຈາກການລ້ຽງປາ ແລະ ການລ້ຽງສັດປີກ (ເປັດ-

ຜົນຜະລິດຈາກການລ້ຽງເປັດເທບ

5.6.3 ວິທີໃຫ້ອາຫານປາ

- ຄວນເຮັດບ່ອນໃຫ້ອາຫານປາ ຊຶ່ງຈົມຢູ່ຜືນນໍ້າຝະມານ ແລະ ສາມາດເບິ່ງເຫັນໄດ້ ແລ້ວຈຶ່ງເອົາອາຫານທີ່ປັ້ນເປັນກ້ອນໃຫ້ປາ ກິນ ແລະ ໃຫ້ທຸກໆວັນ, ອັດຕາການໃຫ້ແມ່ນປະມານ 2-3 ເປີເຊັນຂອງນໍ້າໜັກປາຕໍ່ວັນ, ເວລາແມ່ນໃຫ້ໃນຕອນເຊົ້າ ແລະ ຕອນແລງ.
- ເມື່ອໃຫ້ອາຫານຈໍານວນໜຶ່ງໃນບ່ອນໃສ່ອາຫານ ແລ້ວຕ້ອງສັງເກດການກິນອາຫານຂອງປາໂດຍສັງເກດຫຼັງຈາກໃຫ້ອາຫານ

ວິທີການໃຫ້ອາຫານປາກິນເປັນບ່ອນ

5.6.2 ວິທີການເຮັດອາຫານປາ

ການເຮັດອາຫານປາໂດຍວິທີງ່າຍໆ ຊຶ່ງມີຫຼາຍວິທີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການໃຫ້ອາຫານໂດຍກົງຖ້າເປັນອາຫານທີ່ລະອຽດ ຫຼື ອ່ອນພໍທີ່ປາສາມາດກັດກິນໄດ້ ຫຼື ບົດລະອຽດກ່ອນຈະໃຫ້ປາກິນ
- ການປະສົມອາຫານສາມາດນໍາອາຫານທີ່ຊອຍລະອຽດແລ້ວມາປະສົມເຂົ້າກັນ ໂດຍຕົ້ມນໍ້າພ້ອມເປັນກ້ອນໄດ້ ຈຶ່ງເອົາໄປໃຫ້ປາກິນ ຖ້າຕ້ອງການໃຫ້ປາກິນງ່າຍ, ຍ່ອຍໄດ້ດີ ແລະ ມີລິດຊາດດີຄວນຕົ້ມອາຫານກຸ່ມແປ້ງກ່ອນ ເມື່ອອາຫານເຢັນລົງຈຶ່ງປະສົມດ້ວຍອາຫານກຸ່ມ

ຕົ້ມວັດຖຸດົບກຸ່ມແປ້ງ

ການປະສົມອາຫານ

- ການ

ປັ້ນເປັນກ້ອນ

ກຸ່ມຜິດຜັກ ຈຶ່ງປັ້ນກ້ອນກ່ອນຈຶ່ງເອົາປາກິນ. ປະສົມອາຫານສາມາດປະສົມ

ຊື່ນ

4. ຜົນປະໂຫຍດທາງໂພຊະນາການ ຫລື ສ້າງລາຍຮັບ ເພື່ອເປັນເງື່ອນໄຂເຂົ້າເຖິງອາຫານ

ຜົນປະໂຫຍດຈາກການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບ ການລ້ຽງສັດປົກ (ເປັດ-ໄກ) ແມ່ນເຕັກນິກການລ້ຽງປາຮູບແບບໜຶ່ງທີ່ສາມາດນໍາໃຊ້ພື້ນທີ່, ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ວັດຖຸດົບໃນທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກໍາໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ. ຜົນຜະລິດກະສິກໍາຈາກການລ້ຽງປາ ແລະ ການລ້ຽງໝູສາມາດສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວຊາວກະສິກອນເປັນຢ່າງດີ,

ຜົນຜະລິດຈາກການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານ

5. ຂັ້ນຕອນການລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການ ລ້ຽງສັດປີກ (ເປັດ-ໄກ່)

5.1 ການເລືອກສະຖານທີ່

- ສະຖານທີ່ລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບສັດຄວນລ້ຽງຢູ່ໄກບ້ານ ຫຼື ເຮືອນເພາະວ່າຈະມີກິນເໝັນຈາກການລ້ຽງສັດ.
- ສະຖານທີ່ຕ້ອງມີແຫຼ່ງນໍ້າພຽງພໍໃນການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດ ເຊັ່ນ: ໃກ້ແມ່ນໍ້າ, ຫ້ວຍ, ຊົນລະປະທານ ແລະ ລະບົບນໍ້າລົນ.
- ການລ້ຽງປາຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດປີກ (ເປັດ-ໄກ່) ແມ່ນເພື່ອຫຼຸດ

ການສ້າງຄອກໄກ່ຢູ່ຂ້າງໜອງປາ
ຕົ້ນທຶນອາຫານໃນການລ້ຽງປາເພາະຜູ້ນຄອກຈາກການລ້ຽງໝູຈະ

ຊ່ອຍໃນການສ້າງອາຫານທໍາມະຊາດໃນໜອງປາ ແລະ ເສດ

5.6 ປະເພດອາຫານ ແລະ ວິທີໃຫ້ອາຫານ

5.6.1 ປະເພດອາຫານ

ປະເພດຂອງອາຫານປາທີ່ມີການລ້ຽງລວມກັນຫຼາຍຊະນິດຈະມີປາ ຊະນິດກິນຜິດ, ກິນທັງຜິດ ແລະ ຊື່ນຢູ່ນໍ້າກັນ. ປະເພດອາຫານຈະມີ ອາຫານສໍາເລັດຮູບ ແລະ ອາຫານສິດ, ອາຫານສິດທີ່ສາມາດຫາໄດ້ ຕາມທ້ອງຖິ່ນຈະມີ 3 ກຸ່ມເຊັ່ນ:

- ອາຫານກຸ່ມຜິດຜັກ ເຊັ່ນ: ຜັກບົງ, ໃບມັນຕົ້ນ, ໃບມັນດ້າງ, ໃບ ຫຍ້າຢາງ ແລະ ແໜຫາງເຫີນ.
- ອາຫານກຸ່ມແປ້ງ ເຊັ່ນ: ຮໍາ, ເຂົ້າປາຍ, ເຂົ້າສານ ແລະ ຫົວມັນຕົ້ນ.

ຫອຍ

ປວກ

ຂີ້ກະເດືອນ

ຜັກບົງ

ໃບມັນຕົ້ນ

ຮໍາ

- ອາຫານກຸ່ມຊື່ນ ເຊັ່ນ: ແມງໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆ, ປວກ, ຫອຍ, ກະປູ

- ການປ່ອຍປາລ້ຽງຮ່ວມກັບການລ້ຽງໝູໃນໜອງຂະໜາດ 200 ມ² , ປ່ອຍໃນອັດຕາ 5 ໂຕ/ມ² ແລະ ການປ່ອຍປາລ້ຽງແມ່ນປ່ອຍໃນ 3 ແບບ ຕາມຕາຕະລາງລຸ່ນນີ້

ຮູບແບບການປ່ອຍປາ	ຊະນິດແນວຜັນປາ	ຈຳນວນການປ່ອຍປາ
1. ປ່ອຍປາຊະນິດດຽວ	ປານິນ (100%)	1,000
2. ປ່ອຍປາຫຼາຍຊະນິດ ແບບທີ່1	ປານິນ (70%)	700
	ປາໄນ (15%)	150
3. ປ່ອຍປາຫຼາຍຊະນິດ ແບບທີ່2	ປາຄັດລາ (40%)	400
	ປາເກັດແລບ(30%)	300

ການນຳລູກປາມາປ່ອຍລ້ຽງຄວນປ່ອຍໃນຕອນເຊົ້າ ຫຼື ຕອນແລງ

5.2 ການສ້າງຄອກສັດ

5.2.1 ການສ້າງຄອກສັດຢູ່ເທິງໜອງປາ

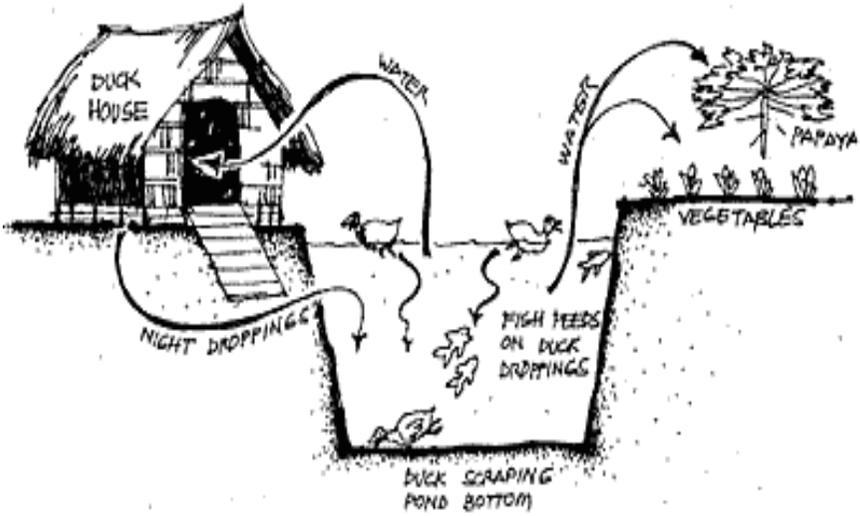
- ການສ້າງຄອກຢູ່ເທິງໜອງປາ,ປາຈະໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຂີ້ສັດ ແລະ ເສດອາຫານຈາກສັດເພື່ອເປັນອາຫານປາ ຫຼື ເປັນຜູ້ນໃຫ້ແກ່ໜອງ
- ລັກສະນະການສ້າງຄອກຢູ່ເທິງໜອງຈະມີຂໍ້ເສຍແມ່ນຂີ້ສັດຈະລົງສູ່

ການລ້ຽງປາຮ່ວມກັບການລ້ຽງໄກ
ໜອງໂດຍກົງຈະເຮັດໃຫ້ນ້ຳເນົ້າໄດ້ງ່າຍ.

5.2.2 ການສ້າງຄອກສັດຢູ່ຂ້າງໜອງປາ

- ການສ້າງຄອກສັດຢູ່ຂ້າງໜອງປາ, ປາບໍ່ໄດ້ໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຂີ້ສັດ ແລະ ເສດອາຫານໂດຍກົງ, ຈະເອົາເປັນຜຸ່ນຄອກໃສ່ໃນໜອງເຜື້ອ ໃຫ້ເກີດອາຫານທຳມະຊາດ.
- ສາມາດຄວບຄຸມຂີ້ສັດ ຫຼື ຂອງເສຍລົງສູ່ໜອງໄດ້ ແລະ ບໍ່ເຮັດໃຫ້

ການສ້າງຄອກເປັດຢູ່ຂ້າງໜອງປາ

ນ້ຳເນົ່າເສຍໄດ້ງ່າຍ.

ລູກປາປາກທີ່ມີຂະໜາດເທົ່າກັນ

ການອະນຸບານລູກປາກ່ອນປ່ອຍລົງລ້ຽງໃນໜອງ

3.3 ວິທີການຄັດເລືອກລູກປາມາລ້ຽງ

- ຕ້ອງຮູ້ຈັກບ່ອນແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງລູກປາ(ບ່ອນຜະລິດ) ຫຼື ບ່ອນທີ່ຂາຍລູກປາທີ່ດີ.
- ສັງເກດເບິ່ງລູກປາທີ່ແຂງແຮງດີ ແລະ ບໍ່ເປັນພະຍາດ
- ຖ້າລູກປາທີ່ບັນຈຸໃນຖົງຢາງແລ້ວຄວນສັງເກດເບິ່ງໃນນ້ຳຄວນສະອາດດີ ແລະ ບໍ່ມີຂີ້ປາ,

ແນວຜັນປາປາກທີ່ມີຄຸນນະພາບຈາກບ່ອນຜະລິດລູກປາ

- ຖົງຕ້ອງມັດແໜ້ນ ແລະ ບໍ່ມີນ້ຳຮົ່ວ, ລູກປາຄວນມີຂະໜາດໃກ້ຄຽງກັນ ແລະ ເວລາການຂົນສົ່ງລູກປາໃນຖົງຢາງບໍ່ເກີນ 4 ຊົ່ວໂມງ.

5.3 ການກະກະກຽມໜອງ

- ດູດນ້ຳໜອງໃຫ້ແຫ້ງ ແລະ ຈັບປາທີ່ລ້ຽງ ຫຼື ປາທຳມະຊາດອອກໃຫ້ໝົດເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີສັດຕູປາໃນໜອງ.
- ໃສ່ປູນຂາວເພື່ອປັບສະພາບຄວາມເປັນກົດ-ເປັນດ່າງຂອງນ້ຳ ແລະ ຂ້າເຊື້ອພະຍາດ, ການຫວ່ານປູນຂາວຕ້ອງໃຫ້ຖົ່ວໜອງໃນປະລິ ມານ 1 ກິໂລກຼາມ/25ມ², ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ຕາກແດດຢ່າງໜ້ອຍ 2 ອາທິດຂຶ້ນໄປ.
- ໃສ່ຝຸ່ນຄອກ (ຂີ້ສັດແຫ້ງ) ໃຫ້ທົ່ວຜືນໜອງ ເພື່ອໃຫ້ເກີດອາຫານທຳມະຊາດຈຳພວກໄຮນ້ຳຊະນິດຕ່າງໆ, ໃນອັດຕາສ່ວນ 1.5-3 ກິໂລກຼາມ/25ມ². ຈາກນັ້ນຄວນເຮັດບ່ອນໃສ່ຝຸ່ນຄອກໃນແຈໜອງເພື່ອ

ການສ້າງຄອກໄກ່ ຢູ່ເທິງໜອງປາ

5.4 ການກະເລືອກແນວຜັນ ແລະ ອັດຕາການປ່ອຍສັດປີກ

- ການເລືອກແນວຜັນໝູຄວນມີລັກສະນະສົມບູນ, ແຂງແຮງດີ, ການຈະເລີນເຕີບໃຫຍ່ໄວ ແລະ ຂະຫຍາຍຜັນໃຫ້ລູກຫຼາຍ

ແນວຜັນລ້ຽງໄກ່ລາດ

ແນວຜັນລ້ຽງເປັດເທບ

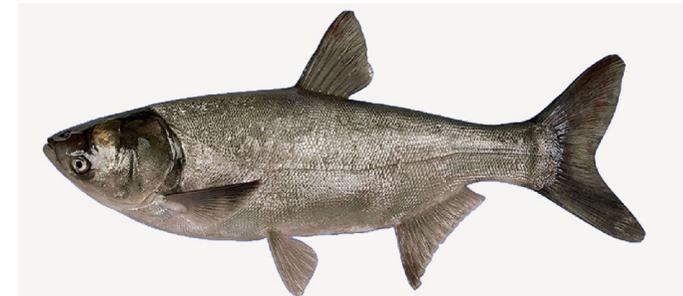
- ປາຫົວໃຫຍ່ (Bighead)
ເປັນແນວຜັນປາມາຈາກປະເທດຈີນ, ເປັນປາທີ່ລ້ຽງງ່າຍ, ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ໃຫຍ່ໄວ ແລະ ເປັນປາກິນຜິດ. ຖ້າລ້ຽງຄວນລ້ຽງໃນ

ປາຫົວໃຫຍ່ (*Aristichthys nobilis.*)

ໜອງ
ຂະໜາດ
ໃຫຍ່.

- ປາເກັດແລບ (Silver carp)
ເປັນແນວຜັນປາມາຈາກປະເທດຈີນ, ເປັນປາທີ່ລ້ຽງງ່າຍ, ມີການ

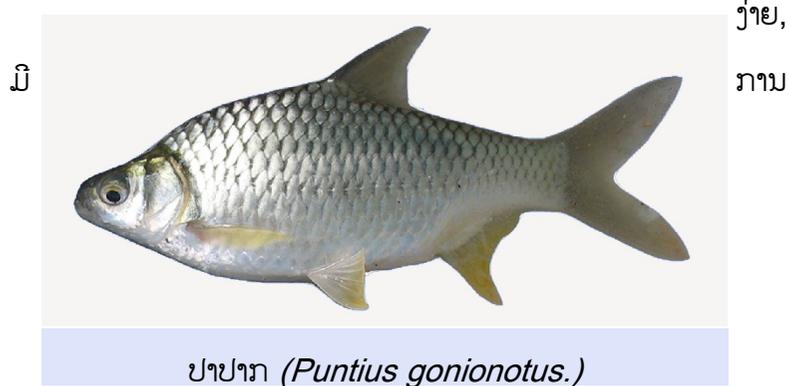

ປາເກັດແລບ (*Hypoptalmichthys moitrix.*)

ຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ໃຫຍ່ໄວ, ມັກກິນອາຫານຢູ່ລະດັບກາງນ້ຳ ຫາ

- ປາປາກ (Silver barb)

ເປັນປາປະເພດກິນພືດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຜັກບັ້ງ, ປາຊະນິດນີ້ຈະມັກຢູ່ລວມກັນເປັນໝູ່, ແລະ ຫາກິນຢູ່ກາງນ້ຳ, ມັກຢູ່ໃນແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ສະອາດ, ລ້ຽງ

ຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ໃຫຍ່ໄວ .

- ປາມະລິການ (Mrigal)

ການລ້ຽງປາປະສົມປະສານຮ່ວມກັບການລ້ຽງສັດປີກ (ເປັດ-ໄກ)

5.5 ຂະນິດແນວພັນປາທີ່ນຳມາປ່ອຍລ້ຽງ

- ປານິນ (Tilapia)

ເປັນປາທີ່ສາມາດຂະຫຍາຍພັນໄດ້ເອງໃນໜອງ, ລ້ຽງງ່າຍ, ມີການຈະເລີນເຕີບໃຫຍ່ໄວ ແລະ ຈະຢູ່ເປັນໝູ່. ປານິນໂດຍທົ່ວໄປຈະກິນອາຫານ

ຈຳພວກພືດນ້ຳ, ພວກໂຮນ້ຳ ແລະ ໂຕອ່ອນຂອງແມງໄມ້. ຖ້າລ້ຽງໄດ້ດີໃນເວລາ 6-8 ເດືອນຈະໄດ້ນ້ຳໜັກປາ 300-500 ກຼາມ/ໂຕ.

